Franzius - Dissertatio - 1830.

Dissertatio

de

locis quibusdam

Lysiae arte critica persanandis.

Scripsit

JOANNES FRANZIUS,
Dr. Philosophiae.

Monachii,
apud F. G. Franckh.
1830.

Lectori.

Anni jam prope sunt quattuor, quum Lysiam meum in lucem mittere constitui posteaquam me ei hic illic lucem attulisse cognoveram. Sed ad hoc usque tempus variis casibus retentus quum mihi ad impetrandam veniam in *inclyta Universitate Litterarum Monacensi* scholas philosophas habendi libellus esset conscribendus, utendum hac occasione arbitrabar, ut, dum esset sub praelo editio mea, pauculas notas, de quibus præliarer publice, typis exarandas curarem. Cognosce-

bam enim, ut nuper Editor Lysianarum orationum recentissimus conjecturas quasdam meas occupabat, ita etiam alios posse subnasci studiis meis obtrectatores, timebamque, ne forte, si diutius morarer, *ΤΟ ΛΕΓΟΜΕΝΟΝ*, *ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΟΡΤΗΣ* prodirem.

Scrib. Monachii mense Junio 1830.

Constat Lysiam quum triginta duos annos esset in Colonia commoratus, fractis in Sicilia rebus Atheniensium, Ol. XCII, 1, propter Thuriorum invidiam coactum esse Athenas secedere. *) Atqui Plato Phaedri nomine inscriptum dialogum composuit Ol. XCIII, 2. Quo in dialogo (§. 257. C.) quum Lysiae ut λογογράφου disertis verbis mentionem fecerit, quid aliud quam illo jam tempore orationibus eum conscribendis seu publice seu privatim operam dedisse existimabimus? Harum igitur orationum quum plurimae deperditae sint, tum quatuor quasdam aetatem nostram tulisse probabili ratiocinatione reperimus. Sunt autem istae epistolae, altera quae inscripta λόγος ἐρωτικὸς apud Platonem servatur, **) altera oratiuncula illa πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν, deinde orationem ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου, et quae ὑπὲρ Πολυστράτου inscribitur. De tertia quidem non ita constat, ut majus possit argumentum proferri quam quod dictio ipsa totaque compositio arguat. Quartam autem Ol. XCIII scriptam esse et nos in dissertatione graece scripta (p. 5) demonstravimus, et res ipsa de qua sermo est, evincit, ut, quod dicit Lysias in orat. κατ' Ἐρατοσθένους §. 3 οὔτ' ἐμαυτοῦ οὔτ' ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, illud non ita sit accipiendum, ut nihil unquam antea scripsisse censeatur, sed oratoria quadam hyperbole dictum esse existimandum sit.

In his igitur tribus extremis orationibus quae ad exercendam artem criticam idonea esse videantur, ea primum in medium proferemus, ubi et miserae harum Lysiae ora-

---

*) Suid. Ἐκπεσὼν ἐκεῖθεν ἐπ' ἀττικισμῷ ἐπανῆλθεν ἄγων ἔτος μζ'.

**) Videatur sane temerarium esse et plenum periculo, hanc oratiunculam velle Lysiae vindicare, quum Taylorus olim tanto eam studio impugnare conatus sit, ut qui proficisci eam ex nostri oratoris manu posse arbitraretur, *eum non κρίσει aut acumine sed omnibus potius sensibus orbum esse* judicaret. quae si quis volet labefactare, vereor ne non id quod oportet suscipiat. Veritas se ipsa defendet. Vid. meam de Lys. oratt. dissertat. graece scriptam. Norib. 1828.

tionum sortis meminerimus et qua potissimum arte indigeat is qui ad eas emendandas se accingat, brevi explicarimus. Neque enim mihi videtur facile ullus alius scriptor tam egregrie esse depravatus, quam hic ipse Lysias, sive labe vetustatis sive librariorum negligentia, ut nisi quis linguam totam subtilius percalluerit, non possit non conclamatum videri de arte critica in illius orationibus adhibenda. Accedit quod vix una pagina superest in qua non aliquis defectus vocum litterarumve deprehendatur, id quod et in refingendo contextu animadverti et, cum Vindobonae commorarer codicemque Lysianum conferrem, ipse expertus sum; in quo quidem codice (ut non commemorem quam multa repererim non inutilia, quae Reiskii amicus sive quisquis fuerit qui tam codicem istum inspexit, neglexerat,) interdum excidisse quaedam animadverti quae in aliis libris et reperiuntur et ad sensum maxime necessaria sunt, ut orat. *κατ' Ἀλκιβιάδου*, A. §. 43 verba, *ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων εἴσεσθε*, desunt ita ut ne suspicio quidem possit nisi e contextu exsistere, atque in ea oratiuncula, quam nunc acuta arte critica salutaturi sumus, §. 18, verba haec omnia *ᾔδει ποτ' ἐκεῖνος ὅτι κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον* eodem modo desunt. Quis igitur, amabo, tales lacunulas rite explere poterit, nisi cujus sit diuturna Graecorum consuetudine quasi subactum ingenium? An tu censes ne talem quidem posse, qualem in dialogo nostro, qui Actis philologg. Monacc. tom. IV. fasc. I. insertus est, descripsimus? Itaque si ne eum quidem putas idoneum esse ad exstirpandos librariorum Lysiae errores, quid facturum eum existimabimus, qui ne adspirare quidem ad illius laudem posse videatur? Sed quid verbis? quibus nos si usos proferemus propterea quod deprimendam esse philologorum quorundam cupiditatem arbitremur, *vereor* ne in *veritate* crimen arrogantiae non extimescere videamur. Quapropter ad orationem revertamur quam primam nobis proposuimus arte critica illustrandam. Est igitur *πρὸς τοὺς συνουσιαστάς*, §. 4 ubi haec leguntur: *ἃ δ' ἔλεγε πάντα μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην, οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαιμι· — καὶ γὰρ αν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταὐτά λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ.* In his quae verba sunt: *οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαιμι·* ea intelligi non possunt. Scilicet refingenda sunt ita: *οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ἔτι ἐλέγετε κατ' ἐμου ταῦτα, δόξαιμι τὰ δέοντα ποιεῖν· καὶ γὰρ ἂν* etc. Neque est quod quis mihi possit obloqui nisi sit impudentissimus.

Deinde §. 10 *πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου· προσῆγε μαχόμενον κάμνοντα τόν ἵππον· ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο* — etc. Primum argumentum advertamus. Actor Polycli cuidam duodecim minas dederat pro quibus equum pignori acceperat; quem equum quum inimici

eius morbidum nescio unde reduxissent, restituere (ἀνάγειν, vid. Harpocr. s. v.) voluit atque a Polycle isto reportare pecuniam. At Diodorus, cuius causa haec habita vel potius scripta oratio est, intercessit dehortans eum, ne restitueret equum, dicensque Polyclem sine controversia pecuniam esse redditurum. Quid igitur scribendum nostro loco? Nam eo quidem modo, quo olim Vir Primarius voluit: πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντός μου περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου προσῆγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενος. Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο — fit satis inconcinna oratio. Neque enim tam inepte scribere solet orator noster, ut exaequet Platonis legumlatoris dictioni (II. 653. A.), λαβόντων δὲ τὸν λόγον ἂν ξυμφωνήσωσι τῷ λόγῳ. Scripsit Lysias (nam is quin hanc scripserit oratiunculam eo quo supra diximus tempore, dubium non est) ita: πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου οὑτωσὶ ἐξηπάτησεν· προσῆγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν ἵππον, ὃν ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο, — etc. Ita demum sensus genuinus inest, et asyndeton istud in προσῆγε μαχόμενον etc. praeclare procedit ad sententiam. Accusativi isti ὃν ἀνάγειν με βουλόμενον — non magis offendere quemquam possunt, quam hi ap. Plat. in πολιτείᾳ, III. 400. A. ἑπόμενον γὰρ δὴ ταῖς ἁρμονίαις ἂν ἡμῖν εἴη τὸ περὶ ῥυθμούς, μὴ ποικίλους αὐτοὺς διώκειν μηδὲ παντοδαπὰς βάσεις, ἀλλὰ βίου ῥυθμοὺς ἰδεῖν κοσμίου τε καὶ ἀνδρείου τίνες εἰσίν· οὓς ἰδόντα τὸν πόδα τῷ τοιούτῳ λόγῳ ἀναγκάζειν ἕπεσθαι καὶ τὸ μέλος, ἀλλὰ μὴ λόγον ποδί τε καὶ μέλει. Sed in haec Platonis delatus memini me locum vexatissimum ex iisdem libris corrigere eodem modo, quo Lysianis locis auxiliati sumus, inserentem scilicet voculas quasdam. Est autem lib. VI. 499 sub fin. Ὦ μακάριε, ἦν δ' ἐγώ, μὴ πάνυ οὕτω τῶν πολλῶν κατηγόρει, ἀλλοίαν τοι δόξαν ἕξουσιν, ἐὰν αὐτοῖς μὴ φιλονεικῶν ἀλλὰ προθυμούμενος καὶ ἀπολυόμενος τὴν τῆς φιλομαθείας διαβολὴν ἐνδεικνύῃ οὓς λέγεις τοὺς φιλοσόφους, etc. In quibus verba ἀλλοίαν τοι δόξαν ἕξουσιν, neque cohaerent cum iis quae praecedunt, et vitii quidquam contraxisse vel ex vocula τοὶ apparet. Itaque totus locus ita restituendus: — Ὦ μακάριε, ἦν δ' ἐγώ, μὴ πάνυ οὕτω τῶν πολλῶν κατηγόρει· οὐ γὰρ ἀλλ' οἵαν σὺ δόξαν ἕξουσιν, ἐὰν αὐτοῖς μὴ φιλονεικῶν ἀλλὰ προθυμούμενος καὶ ἀπολυόμενος etc. Causa depravationis ex iis verbis, quae paullo post sequuntur §. 500. ἢ καὶ ἐὰν οὕτω θεῶνται, ἀλλοίαν τοι φήσεις αὐτοὺς δόξαν λήψεσθαι καὶ ἄλλα ἀποκρινεῖσθαι; petenda est, in quibus quum vocabulum ἀλλοῖος sua vi usurpatur, tum particula τοὶ interrogationi peridonea est. Est enim negativa, ut ita dicam, interrogatio cum quadam confirmatione interrogantis prolata, quemadmodum Plat. Theaet. 168 E. Τί δ'; οὐ πολλῶν τοι Θεαίτητος μεγάλους πώγωνας ἐχόντων ἄμεινον ἂν ἐπακολουθήσειε λόγῳ διερευνωμένῳ; Reperitur saepius μέντοι, et poterat etiam haec ita proferre: οὐκ ἀλλοίαν

μέντοι φήσεις αὐτοὺς δόξαν λήψεσθαι, nisi quod nimis, ut ita dicam, confirmate interrogasset. Quae particula μέντοι, ut loco huic ex Ejusd. Rep. libr. X, 602. C. τὸ δὲ μιμεῖσθαι τοῦτο οὐ περὶ τρίτον μέν τι ἐστιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας; tribuenda est, ita haud scio an in Theaet. 162. A. οὐ μακρὰ μὲν καὶ διωλύγιος φλυαρία, merito reponenda esse videatur.

Sed jam satis longe digressi sumus ab instituto. Majorem quandam lacunam ex orationibus Lysiae hanc explere conati sumus, κατ' Ἀνδοκίδου §. 48 ubi haec verba leguntur: ἃ νυνὶ κομπάσει ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους, — ποίαν εἰςφορὰν — τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο; In quibus refingendis vereor ne quis mihi adversari non possit, nisi sit rudis in his litteris. Scripsi autem: ἃ νῦν ἂν κομπάσῃ ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους, ἄξιον πυθέσθαι αὐτοῦ, ποίαν εἰςφορὰν εἰςενηνοχότι ἢ τίνα λειτουργίαν λελειτουργηκότι τούτῳ ἀγαθὸν ἂν γένοιτο; Adstipulantur nobis quodam modo et Aldina quae νῦν εἰ praebet, quorum alteram particulam a librariis depravatam quis est qui non videat? et Cod. Laurent. qui post εἰςφορὰν lacunam habet unius versus. De verbb. ἄξιον πυθέσθαι αὐτοῦ, Cfr. Orat. περὶ τοῦ σηκοῦ §. 42. deinde de usu pronominis οὗτος pro αὐτὸς orat. πρὸς Σίμωνα §. 11 et orat. κατ' Ἀλκιβιάδου §. 31 et orat. κατ' Ἐρατοσθένους §. 84. Sed de talibus plura in editione mea.

Venimus igitur ad alteram orationem quam tertiam posuimus quamque non sine causa ante Anarchiam Atheniensium conscriptam esse arbitramur. In ea miles quidam emeritus actor est qui quum ob privatas inimicitias iterum esset militiae adscriptus, accusatur quod magistratum conviciis proscidisset. Is dicit §. 2. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐμοῦ καταφρονήσαντες ἀλλὰ τοῦ πράγματος τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἴονται δι' εὔνοιαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας καταψηφιεῖσθαί μου, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι etc. „Illos igitur non mei potius contemtu quam causae verba facere mihi quidem constat, ut, si vos putant propter benevolentiam calumniis suis deceptos me esse condemnaturos, non mirer equidem.“ Quae Reiskius non probans pro δι' εὔνοιαν reponere satis infeliciter δι' ἄνοιαν voluit. Similiter editoris recentissimi *) conjecturam, qua interrogationem vult restitui, necessario improbamus, propterea quod interrogatio h. l. eo minus accommodata est, quod in tota enuntiatione nullum eius est indicium. Accedit quod Platonis locus ille quidem, quem in medium protulit, ne quadrat quidem ad nostra, ubi efferri debebat interrogatio: πῶς οὐκ ἂν θαυμάσαιμι; — Vult autem haec dicere: „Non mirer si vos putant propter benevolentiam calumniis

---

*) Observatt. critt. in Lys. Oratt. scr. Foertsch. p. 7.

deceptos suis me esse condemnaturos. Viri enim illi et multi sunt et tales quibus necessario honos habeatur, ego autem nil nisi miles emeritus. Sed minus recte illud quidem faciatis. Immo sperabam fore ut de crimine, non de moribus mihi certandum sit." Similiter, si modo exemplis opus est in re plana, Plato in Cratylo, 428. εἰ μέντοι ἔχεις τὶ σὺ κάλλιον τούτων λέγειν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι.

In quarta oratione Polystrati cujusdam, qui quum inter quadringentos fuisset postulatus est δήμου καταλύσεως, filii causam pro patre dicunt. Horum igitur unus actor est, qui quum multa alia dicit, tum haec, οὗτος δὲ τίνος ἂν ἕνεκα ὀλιγαρχίας ἐπεθύμησεν; πότερον ὡς ἡλικίαν εἶχε λέγων τὶ διαπράττεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι εἰς τῶν ὑμετέρων τινά; ἀλλ' ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν, ἣ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν τούτων. In his dum optimi codicis lectionem ἣ καὶ τοὺς ἄλλους neglexerat Bekkerus V. Cl. nominativum ἡ e Cod. Palat. reposuit, eoque et sententiam insulsam intulit, et dictionem ne graecam quidem reddidit. Nam neque ἱκανὸς feminino genere gaudet, pro ἱκανή, et si dixerit: „quae aetas etiam ceteros potest a talibus rebus abstrahere," quid quaeso existimandus est voluisse dicere? Pergit autem ὅστις μὲν οὖν ἄτιμος ὢν κακόν τι ἐργασάμενος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ἑτέρας πολιτείας ἐπεθύμησε, διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν ἔπραττε· τούτῳ δὲ οὐδὲν τοιοῦτον ἡμάρτηται, ὥστε αὐτοῦ ἕνεκα μισεῖν τὸ πλῆθος τὸ ἡμέτερον ἢ τῶν παίδων· ὁ μὲν γὰρ ἐν Σικελίᾳ ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τούτων ἕνεκα ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι. Post verbb. αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν ἔπραττε requiritur pronomen ταῦτα vel τοῦτο, quod facile poterat evanescere propter ea quae sequuntur, τούτῳ δὲ etc. Sic in orat. κατ' Ἐρατοσθένους §. 34. ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. Orat. κατ' Ἀγοράτου §. 16. καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα. Orat. κατὰ τῶν σιτοπωλῶν §. 12. εἴπερ ὑμῶν ἕνεκα ἔπραττον ταῦτα. Solet enim omnino haec verba, πράττειν, δρᾶν, ποιεῖν, pronomen aliquod comitari, praesertim quum ad totam aliquam praecedentem enuntiationem referatur oratio. Sed ne morosis tuis auribus displiceat sine causa hic concursus pronominis τοῦτο, cfr. Isocr. πρὸς Καλλίμαχον §. 14. οὐ τούτῳ τοῦτο τεκμήριόν ἐστιν. Plat. πολιτείᾳ IX. 581. καὶ χρημάτων τε καὶ δόξης ἥκιστα τούτων τούτῳ μέλει. Enuntiationem extremam illam ita refingo: ὥστε μηδὲ τούτων ἕνεκα εἰκὸς ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι. Verbum εἰκὸς h. l. pernecessarium est. Similiter Orat. κατὰ Νικομάχου, §. 16. ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ τοῦτο ὑπόλογον γενέσθαι. Orat. περὶ τῶν Ἀριστοφ. χρημάτων §. 36, ὥστε εἰκὸς καὶ περὶ τῶν χρημάτων ταὐτὰ γνῶναι. Cfr. sis orat. κατὰ Φίλωνος §. 13.

Sequitur locus §. 5. hicce: ὥστ' εἴτις καὶ ἐβούλετο ἐναντιοῦσθαι ὑπὲρ ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθότων ἀπέτρεπε πάντας. Quem locum non adduxissem, nisi editor recentissimus ea verba vexatissima esse declarasset, qui ut videret nihil inesse

quod aut vexare posset aut deberet vexari, haec arbitrabar esse objicienda. Ac primum quidem verbb. τὸ δέος καὶ ὁ φόβος recte sana dicit esse, sed cur? — quia saepe conjungantur haec vocabula a scriptoribus graecis! Tales syllogismos apud philologos nostrae aetatis licet semper deprehendere et ubique, credo, quod linguam graecam non penitus perspexerint. Cujus linguae si perfectam quasi imaginem in animo suo possent intueri, profecto non semper exempla requirerent. Hanc in consuetudinem, exempla ut scilicet colligerem quam plurima, ego quoque jam incidi propter illos ipsos qui nihil doctum, nihil politum, nihil absolutum suis muneris esse arbitrantur, quod non idem exemplis atque argumentis scateat quam plurimis. Recte igitur exempla ille vir congessit in quibus τὸ δέος καὶ ὁ φόβος conjungantur, sed ratiocinatur, ut dixi, falsissime. Itaque ut videat quomodo sint emendanda nostra verba, ante omnia faciendum arbitramur, ut ea explicemus. Dicit autem orator: „Illis enim si qui refragarentur, aut exsilio aut supplicio mulctabantur; quo factum est, ut, etiam si qui vellent pro vobis adversari, metus cogitatioque eorum, qui morte mulctati sunt, omnes absterreret." Etenim οἱ πεπονθότες ii sunt qui supplicio affecti diem supremum obierunt. Sic orat. περὶ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, §. 4. ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἐάλωσαν ἡνίκα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν, quae verba solemni quadam sorte recurrunt ap. Andoc. περὶ μυστηρίων, §. 7. —

At, inquies, ὁ φόβος τῶν πεπονθότων quid hoc est? Est timor quem adspectus eorum qui ad mortem rapiuntur, incutit hominibus, ex eoque cogitatio quae facit ut contremiscas, quemadmodum apud poëtas interdum ἐλπὶς est cogitatio quae facit ut metuas quidpiam. „At oportebat certe dici ὁ φόβος ὁ ἀπὸ τῶν πεπονθότων!" — „An exemplum praesto est aliquod tibi, quo me immerito de emendatione aliqua cogitare appareat?" Simillimum vero, quoniam requiris, ap. Lycurg. κατὰ Λεωκράτους, §. 49. ἔπειτα οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν ἥττης αἰτίους τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας τὸν τῶν ἐπιόντων φόβον. Viden'? Habes idem. Jam emenda!

Sequitur §. 18. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων, etc. In verbb. εἶχε μαρτυρεῖν mendum latere Viri docti pridem animadverterunt. Hoc εἶχε enim irrepsit per illud alterum, quod praecedit. Itaque nos scribendum censemus, quo et graecam dictionem reddamus et simul audaciam reprimemus ceterorum, τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρτυρίαν, ἐμαρτύρει etc. Cfr. Plat. Φαιδ. 62. C. χαλεπαίνοις ἂν αὐτῷ καὶ εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμωροῖο ἄν. Est autem hoc loquendi genus quum aliis tum Platoni perfamiliare, ut. πολιτ. VII, 517. καὶ τὸν ἐπιχειροῦντα λύειν τε καὶ ἀνάγειν, εἴπως ἐν ταῖς χερσὶ δύναιτο λαβεῖν καὶ ἀποκτείνειν, ἀποκτιννύναι ἄν; Theae. 149. E. καὶ ἐὰν νέον ὂν δόξῃ ἀμβλίσκειν, ἀμβλίσκουσιν. — Haec exempla ob id prae-

sertim commemoravi h. l. quod animadverti esse qui utrumque locum medicina critica egere arbitrantur ex eoque se indignos Musa graeca praeberent.

§. 30. Ἀλλ' εἰ διὰ τὴν τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοί ἐσμεν διὰ τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. Duo quae in his sunt menda nemo plane perspexit priorum interpretum, quamquam alterum quidem subodoratus est Reiskius. Neque enim πάσχειν dicitur simpliciter, sed aut πάσχειν τι aut κακῶς, vel εὖ. Itaque ego nullo adjutus codice, flagitante autem linguae indole δεῖ ἡμᾶς κακῶς πάσχειν exaravi. Cf. orat. κατ' Ἐρατοσθένους, §. 80. πολὺ ῥᾷον ἡγοῦμαι εἶναι ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν etc. Orat. κατὰ Νικομάχου. §. 30: καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε. Vid. orat. ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου §. 14. §. 20. κατ' Ἀλκιβιάδου §. 15. At πεπονθέναι de iis dicitur qui morte mulctati supremam diem obierunt, cujus rei paullo ante exempla habuimus. Semel de eis qui injuriis sunt lacessiti, ap. Nostr. περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, §. 1. ὥσπερ ἄλλων μὲν τινων ὄντων τῶν ἠδικημένων, ἑτέρων δὲ τῶν ταῦτα διαψηφιουμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφότερα τῶν αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. Quamquam hoc quoque in loco possit quispiam fidenter reponere κακῶς post voculam καί, praesertim quum contulerit ex orat. κατ' Ἐρατοσθ. §. 84. ὅστις νυνὶ οὐχ ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἥκει ἀπολογησόμενος, etc. Porro ubi simpl. occurrit ὁ παθών, ὁ πεπονθώς, oppositum est τῷ ἀδικοῦντι, et designat τὸν ἀδικούμενον, ut Demosth. κατὰ Μειδ. 518. 522. 521. 528. 527. 528. 529. etc. etc. — Deinde quod dicit, δίκαιοί ἐσμεν διὰ τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς, librarius uno eum vocabulo fraudavit, αὐτούς, quod pronomen ibi deesse nequit, non magis quam si supra alicubi dixisset, ἐπιτρέψατε αὐτῷ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς, pro καὶ ὑμᾶς αὐτούς.

§. 36. Ὅστις δ' ὑμῶν ἡλικιώτης τυγχάνει ἢ τῷ πατρί, ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε.

In hoc loco primum demiror, quid sit quod Bekkerus V. Cl. quum orat. ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου §. 5. particip. ὢν a Reiskio merito suggestum immerito parenthesi inclusisset, hic ne inclusum quidem addiderit quum sit pernecessarium. Scilicet negligentiam, qua particip. ὢν ad verb. τυγχάνειν omittebant, apud oratores ferendam esse obstinate nego; non quo nitar Phrynichi praecepto, *) sed quod diuturna lectione Graecorum mihi ea subnata sententia est. Aliter se res habet in dialogis diverbiisque tragoediarum et comoediarum, id quod etiam de locis quibusdam dialogorum Platonis, praesertim suppositiciorum, dictum volo. Dedi igitur nostro loco ἡλικιώτης ὢν τυγχάνει. quae

*) Phrynich. ed. Lob. p. 277.

simul collocatio participii perfamiliaris et Lysiae et Platoni. Ut orat. κατ' Εὐάνδρου §. 15. ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει. Orat. ἐρωτικ. ap. Plat. §. 1. ὅτι οὐκ ἐραστής ὢν σου τυγχάνω. Plat. Φίληβ. 15. E. ἄν τε νεώτερος ἄν τε πρεσβύτερος ἄν τε ἧλιξ ὢν τυγχάνῃ. Sed non opus est exemplis ut in trita re. Alias autem participium illud aut evanuit culpa librariorum, aut ita depravatum est ut vix vestigia ejus deprehendas. Ut ap. Plat. Σοφιστ. 234. C. ubi quum vulgo legeretur ἢ οὐ δυνατὸν αὖ τυγχάνειν; nos medela adhibita in vitam revocavimus participium illud: ἢ οὐ δυνατὸν αὖ τυγχάνει ὄν. — Exstincta scilicet litera ὄ quum verbo praecedenti se adjunxisset syllaba ista, causa erat ut totus locus postea depravaretur. Similiter certo scio excidisse participium non scriptoris negligentia, sed librariorum, in locis hisce Plat. Φαιδρ. 263. C. καὶ αὖθις ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν (ὂν) τυγχάνει. Ej. πολιτ. 7. 540. E. ὅσοι μὲν ἂν πρεσβύτεροι τυγχάνωσι δεκετῶν (ὄντες) ἐν τῇ πόλει. Ibid. 2, 369. B. ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος οὐκ αὐτάρκης, ἀλλὰ πολλῶν (ὢν) ἐνδεής.

Aggrediamur jam ceteras orationes, in quibus quid arte critica indigeat consideremus. Sequitur autem ut ex meo ordine quinta oratio inscripta κατ' Ἐρατοσθένους τοῦ γενομένου τῶν τριάκοντα, in qua quod dicit orator §. 6. Θέογνις γὰρ καὶ Πίσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι, τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων, — primum considerabimus, quid dicere voluerit, ut quid dixerit, appareat. In quo monendum ceterorum editorum nos aspernari sententias, quorum nulla sit ejusmodi ut possit vel quodam modo probari. Liquet autem e contextu oppositionem inesse quandam in verbis τὴν μὲν πόλιν, — τὴν δ' ἀρχήν — sed quae non satis stringat; quales ἀντιθέσεις praesertim Lysias amat inserere dictioni suae. Deinde propriam significationem vocabuli πάντως contemplemur necesse est ut videamus, quaenam cuinam sit sententia accommodatior. Verba πάντως γάρ vel eodem fere sensu πάντως δὲ, interdum etiam simpliciter πάντως, eam plerumque vim habent, ut significent: *ita est sane, so ist's einmal*, ut ap. Plat. πολιτικ. 268. E. Ἀλλὰ δὴ τῷ μύθῳ μου πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν, καθάπερ οἱ παῖδες· πάντως οὐ πολλὰ ἐκφεύγεις παιδιᾶς ἔτη. Ejusd. Γοργ. 491. B. πάντως οὐ σή αὕτη ἡ τιμή. Aristoph. Θεσμοφ. 850. τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι. πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή. Ibid. 1010. ὅτι δεῖ με γίγνεσθ' Ἀνδρομέδαν· πάντως δ' ἐμοὶ τὰ δέσμ' ὑπάρχει. Ejusd. Εἰρήνῃ. 1194. πάντως γὰρ οὐδὲν ὄφελος ἔστ' αὐτῆς ἔτι. Jam vero verb. γενέσθαι quin sincerum sit, dubitari nequit. Quodnam igitur praedicatum ad τὴν μὲν πόλιν ut aptissimum requiremus? Si me audias, ἀσθενῆ — πάντως τὴν μὲν πόλιν ἀσθενῆ γενέσθαι, τὴν δ' ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. Sensus hic est: „Quum magistratui opus sit

pecunia, resp. autem jam facta sit infirmior, non est omnino quod a caede eorum, qui nobis suspecti sunt, manus abstineamus.“ Nam quae altera est enuntiatio natura sua prior esse debebat, qua transpositione nihil potest esse apud Graecos frequentius. Cfr. Plat. *πολιτ.* 9. 591. A. *πῇ δή οὖν φήσομεν καὶ κατὰ τίνα λόγον λυσιτελεῖν ἀδικεῖν ἢ ἀκολασταίνειν ἤ τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ἐξ ὧν πονηρότερος μὲν ἔσται, πλείω δὲ χρήματα ἢ ἄλλην τινὰ ὠφέλειαν κεκτήσεται*, ubi similiter exspectari poterat: *ἐξ ὧν πλείω μὲν χρήματα κεκτήσεται, αὐτὸς δὲ πονηρότερος ἔσται.* Accedit quod cod. Laurent. lectio *τὴν πολιτείαν* tantum abest ut nostrae conjecturae obsit, ut etiam cum ea faciat quam maxime, quamquam illa quidem nihil aliud videtur esse, quum explanatio, quo sensu vox *πόλις* h. l. sit accipienda. Sic Nost. in eadem oratione §. 70. *οὕτω δ' ἐνετεθύμητο ὡς χρὴ μικρὰν καὶ ἀ σ θ ε ν ῆ γ ε ν έ σ θ α ι τ ὴ ν π ό λ ι ν.* et §. 76. *οὕτω γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀ σ θ έ ν ε ι α ν ἑώρων καὶ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν ἠπίσταντο.* Orat. *κατ' Ἀγοράτου* §. 4. *τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀ σ θ ε ν έ σ τ ε ρ α ἐγεγένητο.* Et, quoniam exemplis gaudes, Xenoph. *Ἑλλην.* II, 3. 41. *ἀντεῖπον δὲ καὶ ὅτε τὰ ὅπλα τοῦ πλήθους παρῃροῦντο, οὐ νομίζων χρῆναι ἀ σ θ ε ν ῆ τ ὴ ν π ό λ ι ν π ο ι ε ῖ ν.* Demosth. *περὶ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας.* 197. Reisk. *ἀλλ' ἅμα εὑρήσετε αὐτὸν τ ὴ ν π ό λ ι ν διὰ Λακεδαιμονίων ἀ σ θ ε ν ῆ ποιήσαντα.* etc.

Deinde §. 41. *Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν αὐτούς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν. Οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ ἐναντία ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων*, etc.

In his excidisse quaedam post verb. *ἐπαινεῖν* et Taylorus suspicatus est et Bekkerus suspicatur. Atque omnino primo intuitu facile quis illorum accesserit sententiae. Sed si diligentius et verba perpenderis et Graecorum celeritatem cogitandi reputaveris, in omnia alia abibis. Dicit autem haec: Saepenumero soleo admirari audaciam eorum, qui hos oratione tueri sua sustineant, sed desino mirari, ubi mihi in mentem venerit, eorundam esse, quidquid facinoris est, patrare et alios sui similes homines nefarios collaudare. Nam non nuper demum coeperunt adversari multitudini vestrae, etc. Lacuna enim est non a verbis sed ab ingenio profecta oratoris, eaque hoc modo cogitatione explenda: *δῆλοι δὲ εἰσιν αὐτοί τε καὶ Ἐρατοσθένης ὅτι τῶν τοιούτων τυγχάνουσιν ὄντες.* Nec mirandum, quod ab illis tyrannis subito ad Eratosthenem redit, quae ratio non solum Lysiae sed omnium Graecorum propria oratorum est. Sed ut exemplum offeram huic loco simillimum, ex ipso Lysia hoc est in eadem oratione §. 63. *Καίτοι σφόδρα ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον προσποιεῖσθαι πράττειν*

ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη, ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθήσεται· οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι, etc.

Sequitur oratio κατὰ Νικομάχου, cujus §. 9. ἔτι δὲ οἶμαι θαυμαστόν νομίζω Νικόμαχον ἑτέροις ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω, — insulsum illud οἶμαι plerique ut expungeretur suaserunt. Quamquam unde censeamus irrepsisse in contextum? Primum igitur quod offenderunt ad hoc verbum ut ad lapidem, non miror, sed miror quod continuo delendum arbitrati sunt. Bremii de retinendo hoc verbo rogationem melius tacemus, ne eum qua par est oratione salutemus. Ut brevi absolvam, ego tibi Lysiae manum praestabo, tu autem quum eam videris mirabere. Scripsit enim: ἔτι δὲ καὶ θαυμαστὸν νομίζω etc. Haec particula καὶ quam multas in Mss. formas induat, οὐκ ἄν τις πείθοιτο ἄπειρος, novitque qui Codices versavit. Cfr. Bastii Comment. Palaeogr. p. 815. sqq. et p. 900. Exempla autem in quibus ἔτι δὲ καὶ reperitur, nemo desiderabit.

Ejusd. orat. §. 32. ὑμᾶς δὲ τοσούτους ὄντας καὶ ἠδικημένους ὑπὸ τούτου ζητοῦσιν ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν.

Vulgat. ζητήσουσιν. Steph. dedit πεῖσαι ζητήσουσιν. Cod. Laurent. a Bekkero collatus eam quam exhibuimus lectionem obtulit, ζητοῦσιν. Atque omnino efficax hic tempus praesens est. At quid est ζητοῦσιν ὑμᾶς ὡς οὐ χρὴ etc.? Neque enim hic locus conferri potest cum hoc Platonis in πολιτ. VI, 486. D. Ἐπιλήσμονα ἄρα ψυχὴν ἐν τοῖς ἱκανῶς φιλοσόφοις μή ποτε ἐγκρίνωμεν, ἀλλὰ μνημονικὴν αὐτὴν ζητοῦμεν δεῖν εἶναι, aliud autem exemplum simile sui non habet. Rectissime igitur Stephanus verbum πείθειν quod inculcaretur proposuit. Nam conjectura Editoris recentissimi, αἰτήσουσιν, probari ob multas causas non potest; quarum quidem praecipua ea est, quod sequi debebat, μὴ λαμβάνειν δίκην παρ' αὐτοῦ. Quapropter nos cum Stephano facimus, nisi quod πείθειν quam πεῖσαι malumus reponere. Cfr. Nostr. orat. κατ' Ἀλκιβιάδου A. §. 20. ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται ὡς οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν. (Orat. ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου §. 12. πειρᾶσθαι πείθειν ὑμᾶς ὡς δυνατὸς εἴην. Ibid. §. 13. ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσούτους ὄντας εἷς ὤν, ὡς οὐκ εἰμὶ τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. Ibid. §. 14. καὶ πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐκ εἰμὶ τοιοῦτος etc.) Isocr. Αἰγινητ. §. 15. καίτοι τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι δοκοῦσιν οἵτινες ζητοῦσι πείθειν ὑμᾶς ὡς χρὴ τὰς διαθήκας ἀκύρους ποιῆσαι. Ejusd. Ἑλέν. ἐγκώμ. §. 9. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ πάντων εἶναι καταγελαστότατον τὸ διὰ τούτων τῶν λόγων ζητεῖν πείθειν ὡς περὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστήμην ἔχουσιν. Aristoph. Πλούτῳ 573. ὅτι γε ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείθειν ἡμᾶς ὡς ἐστὶν ἀμείνων πενία πλούτου. Cfr. ςis Plat. πολιτ. I, 327. E.

Oratio κατ' Ἀγοράτου, §. 47. ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποιήσασθαι· οὓς σύ, ὦ Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς τῇ βουλῇ ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων.

Mirabar siquis hac cumulatione dativorum non offenderetur, τῇ πόλει, τῇ βουλῇ, τῷ πλήθει, τῇ πόλει. — Sed inspiciamus locum accuratius. Vulg. μηνύσας αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ἡμετέρῳ. Unde τῇ πόλει irrepserit, quum ex iis quae praecedunt, tum ex iis quae sequuntur, facile apparebit. Itaque Reiskius τῇ βουλῇ conjicit. Sit ita sane. At quid est τῷ πλήθει τῷ ἡμετέρῳ? Haec certe sine sensu dicta sunt. Codices Optimi τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ praebent. Quid? Lysiamne frontis tam perfrictae fuisse, ut, dum Agoratum adloqueretur, etiam judices de suo adpellaret in eadem periodo? Id quod recte tentat Taylorus, qui dicit: „*Denique male usurpatur* τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, *cum ad Agoratum oratio convertitur.*" Neque enim duo diversi unquam possunt in eodem tenore orationis simul adpellari, sed, τὸ λεγόμενον, ἐν μέρει ἕκαστον, quemadmodum Nost. κατὰ Νικομάχου, §. 18. ἔπειτα εἰ ταῦτα νομίζεις δεινά, ἦ που σφόδρα ἐκείνους ἡγεῖ ἀδικεῖν, οἱ τὰ ἐκ τῶν κύρβεων μόνον ἔθυον. Καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικομάχου μανθάνειν χρή. Quid igitur faciundum nostro loco? Equidem verba τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ prorsus delerem, si mihi constaret de Reiskii conjectura τῇ βουλῇ. Quod quum ita sit, uncis ea includenda censeo. Si quis vero verba τῷ πλήθει, exstinctis τῷ ὑμετέρῳ, malit retinere, ei suggero exempla haec ex Nostr. Orat. κατὰ Νικομάχου §. 9. ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. Orat. ὑπὲρ τῶν Νικίου τοῦ ἀδελφοῦ §. 4. καὶ παρακαλούμενος μετέχειν τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ πλήθει. Cfr. orat. κατ' Ἀλκιβιάδου §. 10. et orat. δήμου καταλύσεως ἀπολογία inscript. §. 13. Sed consideremus num rite dicere potuerit μηνύσας αὐτοὺς τῇ βουλῇ ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει! Illi quorum nomina detulerat, dicuntur id egisse ut prodessent reipublicae, ob eamque causam ab Agorato ad mortem dati sunt, ut ipse dicit orator §. 95. οἱ πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τουτουῒ ἀπέθανον. Hos igitur defert ut reos perduellionis, quos Senatus iste sine dubio non interfecisset; id quod paullo post disertis verbis declarat §. 51. δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε ταῦτα ἀποφαίνειν ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. Cfr. §. 84. Ex his igitur apparet delenda potius vocabula ista, quam falsa interpretatione sustentanda, ideoque Reiskii conjecturam τῇ βουλῇ ut unice veram ita comprobandam, ut hunc dativum non a praecedente verbo μηνύσας potius quam ab insequente verbo ἐπιβουλεύειν regi dicamus. Quod autem attinet ad verba superiora ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει,

quamvis Aristoph. in *Ἐκκλησιαζούσαις* **v. 108. habeat** *ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν*, **atque alii** *πράττειν τινά τι* **ad modum verbi** *ποιεῖν* **usurpent, tamen nihil mutandum est. Vid. Dorvill. ad Charit. p. 316. ed. Lips. Et ad verba posteriora:** *καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων*, **quorum collocationem immerito reprehendit Marklandus, cfr. Nostr. ejusd. orat. §. 32.** *περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μήνυσις ἡ γεγενημένη.*

Ejusd. orat. §. 90. *ὥστε οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐμποδὼν οὐδέν*, **etc. Vox negativa** *οὐδὲν* **debetur Reiskio, cujus haec est sane necessaria conjectura, ut mirere quid sit quod eam impugnet Editor novissimus. Sed haud scio an magis etiam admirabilis sit ejusdem viri interpretatio. Censet enim verba** *οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν* **ad Agoratum esse referenda: „ipsum Agoratum nihil obstare quo minus supplicium ab eo sumatur." Quis, malum! hoc intelligat? *) Immo** *ὅρκος*, (*συνθῆκαι*) **subjectum; quemadmodum paullo ante dicit §. 88.** *ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τὶ ποιεῖται.* **Sed quum remotius sit subjectum, quam quod facile possit intelligi, praeclare pronomen negativum** *οὐδέν* **fungitur officio suo, quod ut saepe comitatur vocab.** *ἐμποδών*, **ut Demosth. 548, 22.** *ἐμποδὼν οὐδὲν ἐποιήσατο τῷ τοιούτῳ λόγῳ*, **ita propter illud quod sequitur,** *οὐδένα* **facile excidere poterat.**

§. 95. *Ἀποδέδεικται δ' ὑμῖν ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἁπάντων Ἀγόρατος ὢν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου.* **Quorsum illud** *ἅπαντα*? **Taylorus delendum jubet. Reiskius** *ἁπανταχόθεν* **effecit. Neuter, si quid video, recte; alter, quod rationem reddere, unde** *ἅπαντα* **irrepserit, non facile sustinuerit; alter, quod verba** *ἁπανταχόθεν καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἁπάντων* **quivis viderit non esse a Lysiae manu profecta, immo ne dici quidem posse ab oratore. Nos dativum** *ἅπασι* **restituimus. Est haec solemnis oratorum consuetudo, ut judices quum appellent,** *ὑμᾶς ἅπαντας* **usurpent. Sic nostr. orat. init.** *προσήκει πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν* **etc. §. 69.** *πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι*; **et §. 65.** *συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ συκοφαντίαν αὐτοῦ κατέγνωτε* **etc.** *ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑπὸ ὑμῶν ἁπάντων μεμαρτύρηται.* **Demosth.** *πρὸς Ναυσίμαχον*, **993.** *ἡμεῖς ὑμῶν ἁπάντων δεόμεθα, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ ἡμᾶς προέσθαι τούτοις.*

---

*) Considera etiam ejusdem hominis interpretationem graecam: *ὥσθ', οὗτος οὐκ ἔστιν ἡμῖν αὐτὸν τιμωρουμένοις ἐμποδών*, quam corrigere h. l. nolo, *ἵνα μή τῳ ἀπέχθωμαι.*

Orat. *κατ' Ἀνδοκίδου* **§. 33.** *ὥστε καὶ παρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει.*

In his cum Marklando facio conjiciente *τὰ τῆς πόλεως πράττειν*, **his nixus argumentis. Primum articulus** *τὰ* **post verbnm illud** *παρασκευάζεται* **apparet facile potuisse excidere. Deinde ex verbis** *πόλεικαὶ* **non potest audacior videri esse qui** *πόλεως* **effecerit, praesertim quum memineris quam saepe** *ως* **et** *και* **in Mss. confundantur. Vid. Greg. Corinth. et Bast. Comment. Palaeogr. p. 24. 59. 201. 207. 781. 816. In verbis iis quae eadem paragrapho deinceps sequuntur,** *καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισὶν* **erant quos transpositio casus rara illa quidem sed non ita inaudita offenderet. Monendum autem** *ἔμφασιν* **inesse in verbo** *ἐπιτιμᾶν*, **unde fit, ut ad illud potissimum, quae sequuntur, dirigantur. Sic Plat.** *πολιτ.* **3, 399. B.** *καὶ ἄλλην αὖ ἐν εἰρηνικῇ τε καὶ μὴ βιαίῳ πράξει, ἀλλ' ἐν ἑκουσίῳ ὄντος ἢ τινά τι π ε ί θ ο ν τ ό ς τε καὶ δεομένου, ἢ εὐχῇ θ ε ὸ ν ἢ διδαχῇ καὶ νουθετήσει ἄ ν θ ρ ω π ο ν.* **Menexen. 390 ed. Bekk.** *ὑ π ὸ μ ὲ ν τ ῶ ν κατὰ γῆν, ὑπὸ δ ὲ τ ῶ ν κατὰ θάλατταν μαθόντας καὶ ἐ θ ι σ θ έ ν τ α ς μὴ φοβεῖσθαι τοὺς βαρβάρους.* **Gorg. 160. E.** *μὴ τῷ διδάξαντι ἐ γ κ α λ ε ῖ ν μηδὲ ἐξελαύνειν ἐκ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τ ῷ ἀ δ ι κ ο ῦ ν τ ι καὶ οὐκ ὀρθῶς χρωμένῳ τῇ ῥητορικῇ.* **Lycurg.** *κατὰ Λεωκράτους* **§. 143. ed. Bekk.** *καὶ δεήσεται καὶ ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτὸν τίνων;* **Cfr. Aeschyl. Prometh.** *πάντων μ ε τ α σ χ ὼ ν καὶ τετολμηκὼς ἐ μ ο ί.*

§. 39. *Ἐπεὶ τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος ἡμεῖς ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα.*

Merito illo *ἐνδεεῖς* **offendebatur Reiskius, quamquum aliquoties invenitur vocabulum** *ἐνδεής* **nude positum illud quidem, ut Demosth.** *κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου* **p. 1156. et Xenoph.** *πολιτ. Λακεδαιμονίων*, **c. 5. §. 5. Verum ad loci nostri sententiam non quadrat. Itaque si me auctore utaris, in hoc vocabulo censeas latere** *ἐν δεινοῖς*, **i. e. „belli periculis occupati." Sic Xenoph.** *Κύρου παιδείᾳ*, **5, 2, 35.** *καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἐν δεινοῖς ἐσμέν.* **Thucyd. VII, 8.** *νομίζων ἐν δεινοῖς τε εἶναι καὶ* **etc. Ibid. 48.** *οἳ νῦν βοῶσιν ὡς ἐν δεινοῖς ὄντες.*

Orat. *κατ' Ἀλκιβιάδου.* **A. §. 13.**

Ἐὰν τοίνυν τούτου καταψηφιεῖσθε **etc.**

Nescio quid sit causae cur Editores hoc monstrum nondum suo Marte extrudendum curaverint, quod a librariis nobis obtrusum esse apparet. Equidem fidenter particulam *εἰ* **reposui, cujus vis h. l. modestior (Cf. orat.** *κατ' Ἐπικράτους* **§. 7.** *ὥστε εἰ μὲν ἀποψηφιεῖσθε τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξειεν ἂν αὐτοῖς εἶναι·* **et orat.** *κατ' Ἐρατοσθ.* **§. 90. et** *κατ' Ἀγοράτου* **§. 93.) concinniorque vel ob ea, quae affixa huic periodo sequuntur,** *ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἁμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους.* **Ex quibus videtur etiam patere, quo jure §. 22.** *ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντες δίκαιον κελεύωσιν*

αὐτῷ μὴ ὀργίζεσθαι, quae est certissima Marklandi conjectura, ab Editore recentissimo despiciantur. Is extrusa particula μή verbum ὀργίζεσθαι in χαρίζεσθαι mutatum velit. Verum ὀργίζεσθαι rectissime se habet, quod est solemne verbum de judicibus exacerbatis vel exacerbandis. Sic Orat. κατ' Ἀνδοκίδου §. 17. etc. Sed longum est quae reperiuntur exempla omnia adferre.

Ejusd. orat. §. 28. Ἱππόνικος πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, φάσκων τοῦτον ὡς οὐκ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν ἑαυτοῦ.

Hic locus immerito vexavit viros doctos, qui non animadverterunt cum gravitate quadam pronomen ἐκείνης esse additum. Accedit quod vel collocatio verborum ὡς οὐκ ἀδελφὸν pro οὐχ ὡς ἀδελφόν etc. effecit ut hocce membrum, εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν ἑαυτοῦ, requireret efficaciorem quandam mentionem feminae illius. Sic Plat. Πρωταγ. 310 D. ἂν αὐτῷ διδῷς ἀργύριον καὶ πείθῃς ἐκεῖνον. Θεαίτητ. 205. B. ἃ μέρη μέν ἐστι ξυλλαβῆς, οὐ μέντοι στοιχεῖά γ' ἐκείνης. Εὐθύφρ. 14. D. αἰτεῖν τε φῂς αὐτοὺς καὶ διδόναι ἐκείνοις. Thucyd. I, 132. παιδικά ποτε ὢν αὐτοῦ καὶ πιστότατος ἐκείνῳ. Similiter ap. Nostr. orat. κατ' Ἐρατοσθ. §. 77. ἕως ὁ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη. De collocatione ista ὡς οὐ cfr. Plat. πολιτ. IX. 579. D. ὃς ἂν κακῶς ἐν ἑαυτῷ πολιτευόμενος — ὡς μὴ ἰδιώτης καταβιῷ ἀλλ' ἀναγκασθῇ ὑπό τινος τύχης τυραννεῦσαι etc.

Quae §. 43. leguntur: ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενός ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὰν ἀπολογῆται, εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων εἴσεσθε, horum alterum εἴσεσθε ne nimis invehar in eos qui infausto Marte tuentur, cuivis id persuadeant licet, peritis linguae graecae nunquam persuadebunt. Nam quod dicit Philippus in epistola ap. Demosth. περὶ τοῦ στεφάνου §. 77. ed Bekk. καθ' ὅλου μὲν ἔμοιγε φαίνεσθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἔσεσθαι, εἰ οἴεσθε ἐμὲ λανθάνειν etc. longe aliud est quam quod possit cum nostro loco comparari. Si vis, suggero tibi etiam alterum exemplum, in quo futurum pro praesente tempore usurpatur, ex Aeschyli Agam. v. 328. et tertium ex Plat. Γοργ. 453 C. τοῦ οὖν ἕνεκα δὴ αὐτὸς ὑποπτεύων σὲ ἐρήσομαι καὶ οὐκ αὐτὸς λέγω; — Nostro autem loco quales aures requireret legentium duplex illud futurum εἴσεσθε, si alterum propria sua vi exstructum censeretur, alterum hac velut adscititia? Et expungi quidem alterum εἴσεσθε non poterit propterea quod in priore enuntiatione tempus dominatur futurum. Quid igitur faciundum? Ego quidem adspernatus Reiskii conjecturam ἴστε (nam ne ejus quidem quales aures fuerint satis mihi queo fingere) reponendum existimo ἐπίστασθε, quod quam facile in εἴσεσθε potuerit depravari, norunt qui Mss. versarunt.

Orat. *ὑπὲρ Μαντιθέου* §. 5. *ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον ἢ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον.* —

Dudum ego mihi videbar restituisse hunc locum sic: *ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον ὡς οὐ συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον.* Nam de frequenti commutatione particularum *ἤ*, *ὡς*, *καὶ* satis multa Bastius contulit p. 815. et de verbis *ἀλλὰ μᾶλλον* absolute positis non videbatur esse dubitandum, quum et ad locum in orat. *κατὰ Φίλωνος* §. 8. provocarem et ad orat. *κατ' Ἀλκιβιάδου* A. §. 47. quaedam contulissem. Accedit quod pronomen *αὐτούς* non requiritur in tali enuntiatione. Cf. *πρὸς Σίμωνα* §. 31. *νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα.* Post autem saepius repetita lectione Lysiae satius duxi locum totum ita refingere: *ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον ἢ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον ἠσπάζοντο.* Cujus mutationis locum tanquam sponsorem repereram in orat. *ὑπὲρ τῶν τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ*, §. 9. *ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὠργίζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγενημένοις ἔχαιρεν.* Et quum ad me editio Foertschii esset adlata, non tam dolui quod aliqua ex parte meam priorem conjecturam casu, non tempore occupatam vidi, quam gavisus sum quod in similem ille sententiam incidit. Nam quod meum erat, non ille mihi potius quam ego mihi ipse eripui, et quam ille proposuit conjecturam, eam non ex omni parte rectam esse intellexi. Etenim particula *ὡς* hic pernecessaria est, atque articulum *τούς* quivis ex negatione *οὐ* propter sequens *σ* facilius sibi persuadebit natum esse, quam plane excidisse particulam negativam. Quid igitur? Duas habemus conjecturas, quarum utra utri sit anteponenda ut quisque harum literarum peritissimus est ita facillime dijudicabit.

Ejusd. orat. §. 21. *ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξίους νομίζοντας εἶναι.*

Quod altum hic est apud interpretes silentium ego disrupi. Quid enim sibi vult vocabulum *ἀξίους*, cui nihil adsit ex quo possit intelligi qua re digni esse existimentur. Alia res est in talibus enuntiationibus, qualis haec est ap. Andocidem *περὶ τῶν μυστηρίων*, §. 99. ed. Bekk. *καὶ σὺ ζῇς καὶ περιέρχει τὴν πόλιν ταύτην οὐκ ἄξιος ὤν;* i. e. *οὔτε ζῆν οὔτε περιέρχεσθαι τὴν πόλιν.* vel haec ap. Plat. *Φιληβ.* 29. E. *Καὶ τοῦθ' ἕτερον, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἄξιον ἐρωτήσεως. Σω. Τί δέ; τόδε ἆρ' ἄξιον; ἢ πῶς ἐρεῖς;* ubi *ἐρωτήσεως* cogitatione supplendum etc. Sed nostro in loco nulla est ejusmodi relatio. Itaque reposui *ἀξίους του*, quae vocula facile interiit. Vid. Nostr. orat. *περὶ δημοσίων χρημάτων.* §. 1. *διὰ τὸ βούλεσθαί με ἄξιον εἶναί τινος.* Isaei 2, 6. *δόξαντές του εἶναι ἄξιοι.* Isocrat. *παναθηναϊκῷ.* §. 10. *ὧν οἱ μὴ τυχόντες ἀτιμότεροι περιέρχονται πρὸς τὸ δοκεῖν ἄξιοί τινος εἶναι τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ.* Plat. *Κρατύλ.* 391. C.

ἄτοπος μέντ' ἂν εἴη μου ἡ δέησις, εἰ τὴν μὲν ἀλήθειαν τὴν Πρωταγόρου ὅλως οὐκ ἀποδέχομαι, τὰ δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀληθείᾳ ῥηθέντα ἀγαπῴην ὥς τ ο υ ἄ ξ ι α. Demosth. πρὸς Λεπτίνην, p. 461. Reisk. τό τε γὰρ μὴ μετ' αἰσχύνης ὡς κολακεύοντα λαμβάνειν ἀλλ' ἐν ἰσηγορίᾳ δοκοῦντα ἄ ξ ι ό ν τ ι ν ο ς εἶναι τιμᾶσθαι τῶν καλῶν ἐστιν.

Oratio κατὰ τῶν Σιτοπωλῶν, §. 5. ἄλλο τι οὖν ἄξιοις ἢ ἀποθανεῖν.

Formula haec interrogativa modo ἄλλο τι ἤ, modo ἄλλο τι οὖν, modo ἄλλο τι usurpatur significatque paullo fortius id, quod latin. *Num*. Sed in collocatione particulae ἤ omnis cardo vertitur significationis. Nam multum interest utrum inter ἄλλο τι et particulam ἤ verbum aliquod inculcetur an tria illa vocabula conjuncta suam vim retineant ex ellipsi profectam. Vid. Plat. Ἀπολογ. Σωκρ. 24. D. ἄλλο τι ἢ περὶ πολλοῦ ποιεῖ ὅπως ὡς βέλτιστοι οἱ νεώτεροι ἔσονται. Ἔγωγε. Cfr. Nostr. κατ' Ἀνδοκίδου §. 4. Plat. Εὐθύδ. p. 414. ed. Bekk. ἄλλο τι ἢ φαίης ἂν ἀναγκαῖον εἶναι φιλοσοφεῖν καὶ αὐτὸς ἐν νῷ ἔχεις τοῦτο ποιεῖν; Πάνυ μὲν οὖν. Cfr. Ejusd. Γοργ. 470. B. πολιτ. I. 337. C. 342. D. Πρωταγ. 353. C. Vid. Heindorf. ad Plat. Phaed. §. 126. Wolf et Bast ad Plat. sympos. XXI, 11. Matth. gramm. graec. p. 914. In his igitur exemplis ἄλλο τι ἤ vel ἄλλο τι οὖν vel ἄλλο τι nihil aliud significat nisi *Num*, *Num igitur?* At vero ubi particula ἤ per voces sive unam sive plures disjungitur a suis ἄλλο τι, ibi haec jam non est formula interrogandi, sed primitivam suam vim exhibet earum vocum compositio, ut in hisce: Plat. πολιτ. 5, 478. B. οὐκοῦν εἰ τὸ ὂν γνωστόν, ἄλλο τι ἂν δοξαστὸν ἢ τὸ ὂν εἴη; Ἄλλο. Id. Φαιδ. 79. A. φέρε δή ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν ἢ τὸ μὲν σῶμά ἐστιν, τὸ δὲ ψυχή; οὐδὲν ἄλλο. Id. Κρατύλ. 390. C. τὸν δὴ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον ἄλλο τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν; οὔκ, ἀλλὰ τοῦτο. Ejusd. Imitat. in dialogo Ἵππαρχος περὶ τοῦ φιλοκερδοῦς 225. D. τὸ οὖν ἀξιοῦν κερδαίνειν ἄλλο τι λέγεις ἢ οἴεσθαι δεῖν κερδαίνειν; Τοῦτο λέγω. Jam, inquies, quid colligi ex hisce jubes? Nihil aliud quam nostro loco particulam ἤ expungendam esse quam citissime, ne tarditatis culpam tibi ipse injungas. Nam nisi hoc feceris, responsionem Ἔγωγε falsam judicabit is qui paullo plus videt quam Bremius in his litteris reponetque Οὐκ ἔγωγε (scil. ἀλλὰ τοῦτο ἄξιῶ παθεῖν). Nimis enim insigniter iste vir doctissimus lapsus est dicens: „ἄλλο τι ἤ aliquando, ut hic, per verbum separato.“ Vellem attulisset exempla, quae corrigerem.

Orat. κατὰ Παγκλέωνος, vulg. orat. 23. §. 11. εἴ τις γῆ εἰς ἐλευθερίαν τοίνυν ἔγοι ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι.

Non dico eum, qui haec verba sibi videatur intelligere, impudentem esse (tametsi in eum merito crimen torqueatur inertiae), sed illum multo magis, qui dum sibi persuadet vulgatam bene se habere, addit „hac in re oratorem nostrum non raro sibi

nimiam indulsisse, eos, quibus cum eo est familiaritas, non fugiet." Quis, malum! unquam sui oblitus est insignius, qualis ipse sit, quam qui haec est ausus proloqui? Tamne vilem oratorem fuisse Lysiam, ut, si modo voluerit usurpare *εἰς ἐλευθερίαν ἄγειν*, pro *ἐξαιρεῖσθαι*, non ita potius pronuntiarit sententiam suam: *εἴτις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι εἰς δουλείαν*, — ? Aut tam inertem esse lectorem, qui quidem cum Lysia familiaritatem aliquam inierit, ut ista non sentiat indigna esse manu Lysiae? Sed quid amplius? Ego non dubito quin scripserit orator pro ea qua solet celeritate cogitandi: *εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι.* Verbum *ἐξαιροῖτο* in mente habuit, sed quum servitutis causam potissimum urgere vellet, citius absolvens sententiam accusativum *τοῦτον* pro more suo in priorem partem enuntiationis inculcat. De hac collocatione cfr. quam viri quidam docti negant Lysiae esse orationem *περὶ τραύματος ἐκ προνοίας* §. 8. *ἡ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ, τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι.* et §. 11. *καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν ὅτι οὐ ῥᾴδιον τοῖς τε ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι.* Ex qua tamen oratione mirum quod saepe, quae propria sit Lysiae consuetudo dicendi, vel maxime percipi potest.

Oratio *κατ' Εὐάνδρου*, vulg. 26. §. 13. *ἆρ' οὐκ οἴεσθε χαλεπῶς αὐτοὺς διακείσεσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσεσθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείναις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς* etc.

Ridicule Reiskius: „Pro illis *ἐν ἐκείνοις* malim legi *ἐν ὁμοίοις ἐκείνοις*." Equidem conjeci aliquando, *ὅταν γένωνται τὴν γνώμην ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις* etc. quemadmodum loquitur etiam Demosth. orat. *πρὸς Κάλλιππον* init. *μηδὲ μεθ' ἑτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι, μήτε μετὰ τῶν διωκόντων μήτε μετὰ τῶν φευγόντων*, etc. Similiter Aeschin. *κατὰ Κτησιφῶντος* §. 75. *γένεσθε δή μοι μικρὸν χρόνον τὴν διάνοιαν μὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεάτρῳ.* Id. *κατὰ Τιμάρχου*, §. 25. *ἐπειδὰν δ' ἀπὸ τῆς ἀπολογίας ἀποσπασθῆτε καὶ τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑτέρων γένησθε.*

At ne opus est quidem ulla conjectura. Dicitur enim simpliciter quoque *γίγνεσθαι ἔν τινι*, ita ut facile suppleas *τὴν γνώμην, τὴν διάνοιαν, τὴν ψυχήν*. ut Plat. *Μενέξ.* p. 387, ed. Bekk. *δεῖ δὴ αὐτὴν ἰδεῖν, εἰ μέλλει τις καλῶς ἐπαινεῖν, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενόμενον λόγῳ, ὅτε πᾶσα μὲν Ἀσία ἐδούλευε τρίτῳ ἤδη βασιλεῖ.* Alias etiam *γίγνεσθαι ἐπί τινι*, ut Plat. *Κρατύλ.* 422. A. *ἐπειδὰν ἐπ' ἐκείνοις γένηται τοῖς ὀνόμασιν*, etc. et *πρός τινι*, et *ἐπί τινος*, ut Plat. *Φαῖδρ.* 249. D. Auct. orat. *κατὰ Νεαίρας* ap. Demosth. p. 1384. Reisk. Demosth. orat. *περὶ τοῦ στεφάνου*, p. 287. lin. 4. Reisk. Thucyd. I, 130, sub fin. Plat. de legg. III. p. 292. ed. Bekk. supra.

Orat. πρὸς Σίμωνα, vulg. 2. §. 3. *Μάλιστα δὲ ἀγανακτῶ, ὦ βουλή, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυνόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοί μοι συνείσεσθαι, ἠνεσχόμην ἀδικούμενος.*

Sic vulgata. Patet autem illud *τῶν τραυμάτων* **corruptum esse nec posse ullo modo defendi quum propter Lysiae consuetudinem dicendi, cfr. princip. orat.** περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου, **tum quod satis inepte dictum esset, — cogar de vulneribus loqui, etc. Cod. Vindobon. etiam corruptius praebet illud nomen,** *τῶν στρατευμάτων*, **non** *τρατευμάτων*, **ut putat Reiskius. Itaque Marclandus laudandus est** (*διδάσκουσι γάρ με ἴσα λέγειν οὑτωσὶ οἱ σοφοί!*) **qui** *πραγμάτων* **conjicit. De permutatione nominum** *τραύματα* **et** *πράγματα* **cfr. Schaef. Gregor. Corinth. p. 491. Sed debebat etiam articulum** *τῶν* **mutare in** *τοιούτων*. **Sic demum fit justa oratio. Similiter in ejusd. orat. fine:** *ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.* **Isocr.** περὶ ἀντιδόσεως **§. 3. ed. Bekk.** *ὅτι προῄρημαι καὶ λέγειν καὶ γράφειν οὐ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων ἀλλὰ ὑπὲρ τηλικούτων τὸ μέγεθος καὶ τοιούτων πραγμάτων, ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος ἐπεχείρησεν.* **Articulus igitur aut in** *τοιούτων* **mutandus aut plane delendus erit, ut ap. Antiph.** τετραλογ. **B,** β'. **1.** *ἠναγκάσθην ὑπὲρ πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὧν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνων.* **Cfr. Plat.** ἀπολογ. Σωκρ. **24. C.**

Ibid. §. 12. *Ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς.*

Apparet post *ἐξερχόμεθα* **interpungi oportere. Constructioni verbb. seqq. per transpositionem mederi studuit Schottus proponens:** *οὗτοι δ' ἤδη μεθύοντες ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς.* **Quae mihi mutatio duabus de causis non probatur; primum quod hoc vocabulum** *οὗτοι* **h. l. nimis ponderosum est; deinde in verbis** *ἤδη μεθύοντες ἐκπηδῶσι* **propter sonum nescio quid me offendit. Quocirca ego quidem suadeo haec verba** *ἤδη μεθύοντες οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς* **non movenda esse suo quodque loco, sed** *οὗτοι δ'* **in** *οὕτως* **mutandum atque e vocula** *ἤδη* **efficiendum** *οἱ δέ*, **ut haec graeca exsistat oratio:** *οἱ δὲ μεθύοντες οὕτως ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς.* **Particula** *οὕτως* **cum pronomine** *οὗτος* **saepe confunditur. Vid. Bast. Greg. Cor. p. 828. Sic etiam in Nostr.** λόγῳ ἐρωτικῷ **ap. Plat.** Φαιδρ. **231. D.** *περὶ ὧν οὗτοι διακείμενοι βούλονται,* **ubi variant Mss. cum** *οὕτω*. **Et in Plat.** Φιλήβῳ, **33. B.** *οὐκοῦν οὗτος* (**al.** *οὕτως*) *ἂν ἐκείνῳ γε ὑπάρχοι.*

Jam vero quam bona inde nascatur sententia, omnes, opinor, sentient. Constat particulam *οὕτω* **post participium aliquod saepe quasi** *ἐπεξηγητικὸν* **cum vi quadam inferri. Ut Isaei orat. VIII, 12. ed. Bekk.** *ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες οὕτω ζητεῖτε εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων.* **Cf. Demosth.** πρὸς Ὀνήτορα, **A. 874. extr. ed.**

Reisk. Plat. *Πρωταγ.* 314. C. *Φαίδρ.* 260. D. *Συμποσ.* 194. D. Nostr. *κατ' Ἀγοράτου* §. 39. et *λόγ. ἐπιταφ.* §. 79. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 23. De vocabulo *ἤδη* autem si quis addubitaret, — quamquam multis illud quidem formis obnoxium est in Mss. — posset etiam non majore cum audacia scribere: *οἱ δ' ἤδη μεθύοντες οὕτως ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς.* Similiter Plat. *Φαίδ.* 61. C. *καὶ καθεζόμενος οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο.* Licet sane interdum multa conjicere. Nam alius quis fortasse nostram particulae *ἤδη* in *οἱ δὲ* commutationem approbans si urgere vellet particulam istam *δ'* post vulgat. *οὗτοι*, posset statim velle reponere *οὕτω δή* — *οἱ δὲ μεθύοντες οὕτω δή ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς*, quae sane non sine aliqua vi dicta esse viderentur. Cfr. Plat. *πολιτ.* V. 464. A. *τούτου δὲ κοινωνοῦντες οὕτω δὴ λύπης τε καὶ ἡδονῆς μάλιστα κοινωνίαν ἕξουσιν*, et, sis, Ejusd. *Τιμαίῳ*, 30. A. —

Orat. *κατ' Ἐπικράτους*, vulg. 27.

Ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά καὶ νῦν οὐδὲν ἧττον ἐνδεῖ, ὥστε τό μὲν πλῆθος καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις.

Primum scribendum omnino *ἐπιλείψει*, quod verbum unum ad exprimendam eam sententiam, quam vult, idoneum est. V. orat. *κατ' Ἐρατοσθένους* §. 1. *ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν.* orat. *κατὰ τῶν σιτοπωλῶν* §. 12. *ἕως ὁ συνεωνημένος (σῖτος) αὐτοὺς ἐπέλιπε.* Cf. Isocr. *περὶ ἀντιδόσεως*, §. 320. Bekk. Demosth. p. 1460. Reisk. Xenoph. *Κύρου παιδείᾳ* I, 6. 9. 10. II, 4. 11. VIII. 1. 1. Plat. *πολιτ.* IX. 574. C. Intelliges autem magis etiam me cum Reiskio bene suadere, si collatis exemplis peculiarem vim verbi *ὑπολείπειν* persenseris. Nost. orat. *ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων*, §. 23. *τίνα οἴεσθε — ὑπολείπεσθαι ἄν τι τῶν ὄντων*, i. e. reliqui facturum esse. Orat. *κατὰ Φίλωνος* §. 4. *ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ ὑπολίπωμαι* etc, Orat. *περὶ δημοσίων χρημάτων* §. 7. *τὼ δύο μέρη τῷ δημοσίῳ ὑπολιπών*, i. e. relinquens. Isaei *περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου* §. 33. *ὅπως μηδὲ λόγον ὑπολείψει.* Isocr. *πανηγυρ.* §. 146. *ὥστε μηδένα λόγον ὑπολιπεῖν τοῖς εἰθισμένοις τὴν Περσῶν ἀνδρίαν ἐπαινεῖν.* Ad quod exemplum corrigendus locus est in Nostr. orat. *περὶ τοῦ σηκοῦ* §. 20. *καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν ἀπολογίαν ἀπέλιπες* (scribe *ὑπέλιπες*).

Sed majus quoddam mendum est in hoc loco, quod medela indiget — *τὸ μὲν πλῆθος.* — Atque aliorum quidem de emendando hoc loco opiniones missas facimus; neque enim verbum *πλῆθος* mutari debet. Eos autem pudeat, qui omnino haec omnia sana esse existimant et a librariis sibi imponi patiuntur. Sed licet paucis rem absolvere, quippe quum nihil nisi verba *τῶν κινδύνων* excidisse appareat — *ὥστε τὸ μὲν πλῆθος τῶν κινδύνων καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις.* Vides, quam plena atque rotunda exsistat oratio, ut facile jusjurandum interponas

affirmans ea ipsa excidisse vocabula. Similiter forte fortuna¹ in orat. sequ. κατ' Ἐργοκλέους §. 4. καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὠφελείας τῶν αὐτοῦ φίλων. Vide etiam Demosthen. περὶ παραπρεσβείας, 319. καὶ πολλὴν αἰσχύνην καὶ μεγάλους κινδύνους τοῦτ' ἔχει τῇ πόλει. Cfr. eis Ejusd. orat. περὶ Χεῤῥοννήσου 103. et περὶ συντάξεως 168. Reisk. Isocr. epist. Ἀρχιδάμῳ, §. 3.

Sequuntur deinceps haec: πεπείρανται γὰρ ὅτι ὁπότε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον, ῥᾳδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσιν. In quibus futurum illud ψηφιεῖσθαι omnino locum habere non potest, ob eamque causam Reiskius mavult τοῦ ψηφίζεσθαι. Minus recte ille quidem. Genitivo non opus est. Sed omnino ψηφίσασθαι scribendum. Vid. orat. κατ' Ἀλκιβιάδου A. §. 1. καὶ μὴ βοηθοῦντας, ὡς ἂν βούλωνται, πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς ψηφίσασθαι. Sic etiam post vocab. αἴτιος simplex infinitivus sequitur. Plat. Λάχ. 191. C. ὅτι ἐγὼ αἴτιος μὴ καλῶς σε ἀποκρίνεσθαι. Et Nostr. orat. κατ' Εὐάνδρου §. 13. ὅτι αὐτὸς οὗτος Θρασύβουλος αἴτιος γεγένηται Λεωδάμαντά τε ἀποδοκιμασθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι. et orat. κατὰ Νικομάχου, §. 29. αἴτιος γεγένησαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι etc. Ex quibus exemplis intelligi poterit, quo jure in orat. ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, §. 51. αἴτιοι οὖν εἰσι καὶ ὑμῖν πολλῶν ἤδη ψευσθῆναι καὶ ἰδίᾳ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσθαι, hoc extremum verbum Bekkerus in ἀπολέσαι mutandum esse declararit.

Post §. 4. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τούτου δὲ ἀπεψηφίσασθε. In his etsi jam alii critices aleam periclitati sunt, certique fere nihil licet proponere, tamen mihi sumo ut verisimile quiddam pronuntiem. Res de qua hic sermo est, narratur a Pausania, III, 9. Cf. Plut. Pelopid. 30. et Athenaeus, VI, 251. b. Plat. ἐν πρέσβεσιν ap. Athen. 229. f. κατέλαβον Ἐπικράτης τε καὶ Φορμίσιος παρὰ τοῦ βασιλέως τὰ πλεῖστα δωροδοκήματα, ὀξύβαφα χρυσᾶ καὶ πινακίσκους ἀργυροῦς.

Tum igitur Epicrates cum aliis de muneribus acceptis postulatus absolvitur. Jam nostro quidem loco nomen proprium aliquod isti ὀνομάσαντος substituendum esse quivis videt. Equidem non dubito quin Ὀνομακλέους legendum sit, sive is erat dux Atheniensium, cujus mentio fit aliquoties ap. Thucyd. VIII, 25. 30. sive alius quispiam. Quod nomen simul ad literarum compendium propius accedit. Ille genitivus autem τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος propterea quod pendet non tentandus est. Vid. Nost. orat. κατὰ Φίλωνος, §. 11. τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα δυναμένοις μὴ ἀδικεῖν. Ejusd. orat. §. 6. ἢ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο etc.

Hunc locum sanissimum non commemorarem nisi vidissem Editorem recentissimum audacius invectum in eum, quum pro τῶν ἀδικημάτων proponeret τῶν ἀδίκων χρημάτων, nixus exemplo ex Eurip. Helena v. 905. petito ὁ πλοῦτος ἄδικος (siccine!) forte locus est v. 914. ἐατέος δ' ὁ πλοῦτος, ἔκδικός τις ὤν. Haec quum serio dicta accepissem, mirabar primum quidem; sed paullo post quum vidissem eandem mutationem adhibitam titulo orationis περὶ δημοσίων ἀδικημάτων, pro quibus proponit περὶ δημοσίων ἀδίκων χρημάτων, jam non mirabar, sed dolebam plorabamque sortem miseram Lysiae: *O dii boni, qualis hominis in manus dedistis Lysiam!* Sed ne videar τὰ ὅπλ' ἀράμενος ἀποβαλεῖν, exemplum hoc luculentum dabo in quo ἀδικήματα eodem sensu usurpatur quo ap. Lysiam nostrum, ex Plat. πολιτ. II, 365. fin. εἰ δ' οὖν πειστέον, ἀδικητέον καὶ θυτέον ἀπὸ τῶν ἀ δ ι κ η μ ά τ ω ν.

E r r a t a.

Pag. 5. lin. 23. προθυμούμενος, leg. παραμυθούμενος.

lin. 28. Idem.

Pag. 9. lin. 2. arbitrantur, leg. arbitrarentur.